

Kulturhistorisk registrering i Innerdalen 1978-1979

Av Svein Mjaatvedt

BAKGRUNN FOR REGISTRERINGA

Den direkte bakgrunnen for de kulturhistoriske undersøkel-sene i Innerdalen, er den planlagte vassdragsreguleringa i Orklavassdraget. Denne reguleringa vil medføre en total neddemming av det registrerte området, den sørlige delen av Innerdalen.

Den kulturhistoriske registreringa vil bli et supplement til de botaniske- og arkeologiske undersøkel-sene som tidligere er foretatt i området, også disse i forbindelse med den planlagte vassdragsreguleringa.

Kulturminneregistreringa tar for seg tida etter 1536, da de arkeologiske undersøkel-sene tidsmessig slutter. Det er så-ledes Innerdalens betydning i nyere tid som blir satt i fokus ved denne delen av undersøkel-sen.

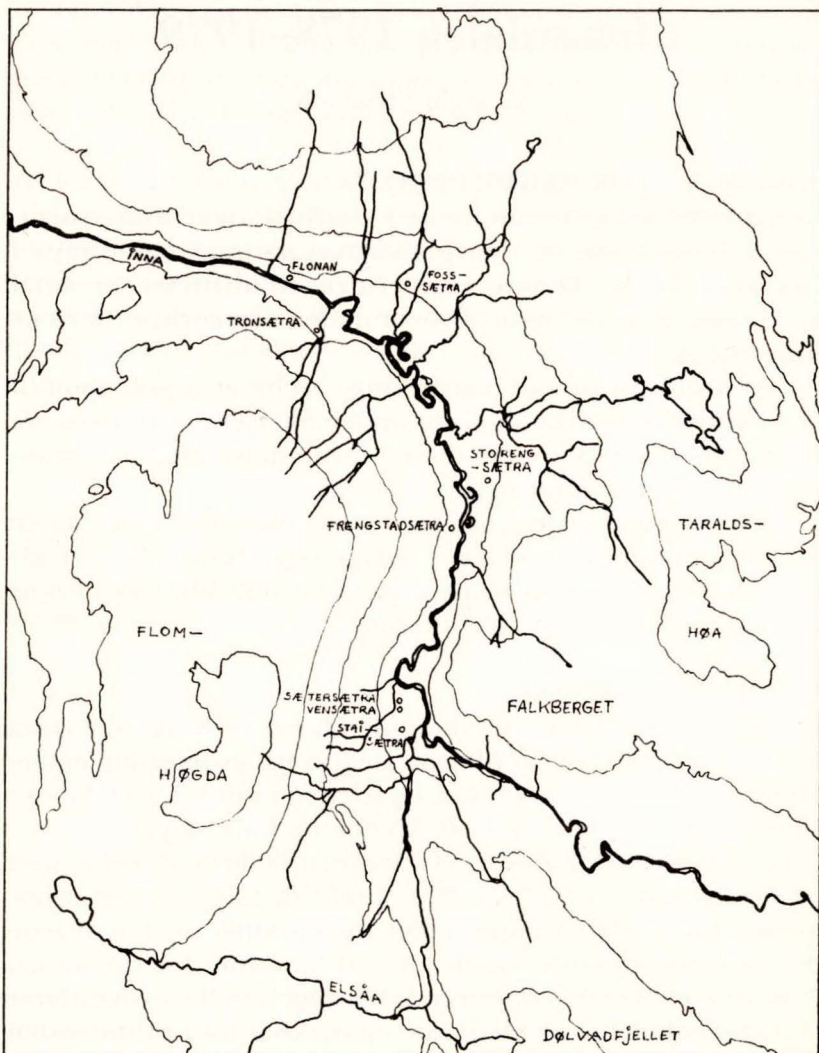
OMRÅDEBESKRIVING

Den registrerte delen av Innerdalen hører til Kvikne, Tynset kommune i Nord-Østerdalen. Registreringsområdet er be-grenset av Dølvadfjellet i sør, og Kletten i nord. I vest danner Flomhøgda grensen, og i øst Kletten og Falkberget.

Den planlagte reguleringa vil legge ca. 6000 da. dyrkbar jord og beiter under vann. Dette er praktisk talt hele det seter-området Innerdalen utgjør i dag, med unntak av den øverste del av liene. Høyeste vannstand vil komme til å stå fra ca. 20-40 meter over den nåværende bebyggelsen. Dette medfører at de beste beitenene og all dyrka- og dyrkbar jord i Innerdalen vil gå tapt for brukerne for all framtid.

Innerdalen er karakterisert som et særdeles frodig beite-

område, med store muligheter for oppdyrking av de aktuelle 6000 da. jord. Den er videre karakterisert som en sikker seterdal, trygg for ras og liknande ulykker. Den brukes i dag som beiteområde, vesentlig for sau. Som forsommer- og

Kart over Innerdalen gjengitt etter DKNVS' museet, rapport, botanisk undersøkelse.

høstbeiteområde vil den aldri kunne erstattes for brukerne. Dessuten er den spesielt viktig som samleområde for sau om høsten. Tilsvarende område finnes ikke i nærheten.

REGISTRERINGSMÅLSETTING

Hensikten med registreringa har vært å dokumentere faste kulturminner (bygninger, fangstgraver o.a.) og utmarksbruk (setring, slått, førsanking, annen ressursutnytting, som bær-sanking, jakt og fiske).

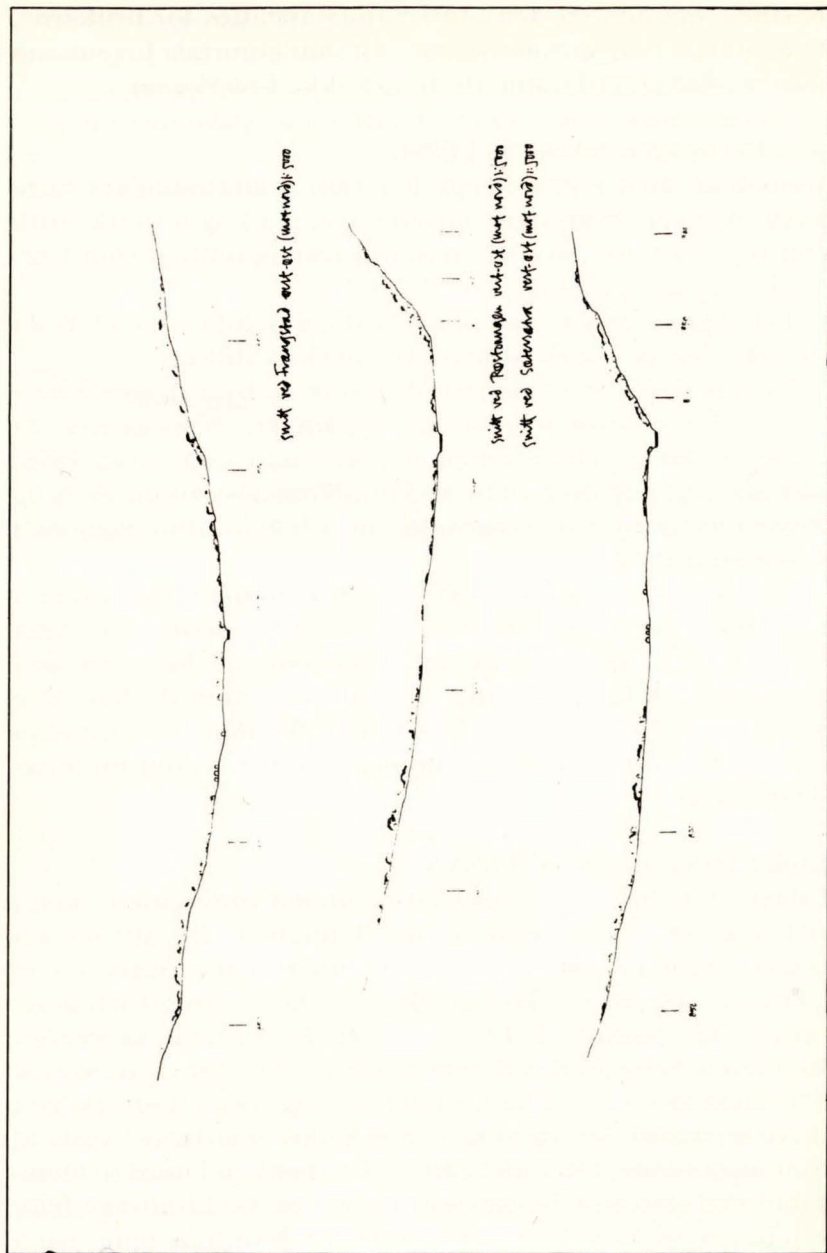
Tidsavgrensinga er satt til nyere tid, dvs. tida etter 1536, da de arkeologiske undersøkelsene i praksis slutter.

Undersøkelsene er gjennomført som en bygningsregistrering og fotodokumentasjon av bygninger, fangstgraver og kulturlandskap. Dette arbeidet startet opp sommeren 1978. Det ble fulgt opp med en intervjuundersøkelse våren 1979, og fortsettelse av bygningsregistreringa og fotodokumentasjonen sommeren 1979.

Det har ikke vært anledning til å granske arkivalier i forbindelse med registreringa. Det korte historiske oversynet som følger bærer preg av det. Bygdebøkene har vært den vesentligste kilden i denne forbindelsen, men de har ikke kunnet gi et fyldestgjørende bilde av forholdene. En grundigere intervjuundersøkelse vil kanskje kunne rette opp en del av dette bildet.

KORT HISTORISK OVERSYN

I daglig tale heter det registrerte området Innerdalen, men i matrikkelen er det oppført som Flommen. Og det navnet brukes også på området når det første gang opptrer i et offentlig dokument. Det gjelder en skyldsettingsforretning datert 12. august 1712 over «et Setterboel kaldendes Flommen, beliggende udj Inderdahlen.» Der får vi vite at «fru Elisabeth Ibsen i 1691 hadde fått Kgl. bygsel på Flommen for å drive seterbruk der, og at ho i 1696 hadde overdrege bygsla til Storenggardane. Området galt frå Leirbekken i nord til Øvre-Flommen (ovanfor Storfossen) i sør. Ved skyldsettinga fekk Flommen ½ kalvskinn, og skulle for framtida tene «som

Fähaufn oc Gresbet» for Grøntvedt, Veen, Moen, Stae, Seter, Breivad og Storeng.» (Bygdebok for Kvikne bd. 2).

Gjennom dokumenter ser det altså ut som om vi bare kan følge Innerdalen ca. 300 år tilbake i tida. Men det er sparsomme opplysninger vi får gjennom disse dokumentene. Det står ingenting om at dalen var bebygd på denne tida, eller hadde vært det tidligere.

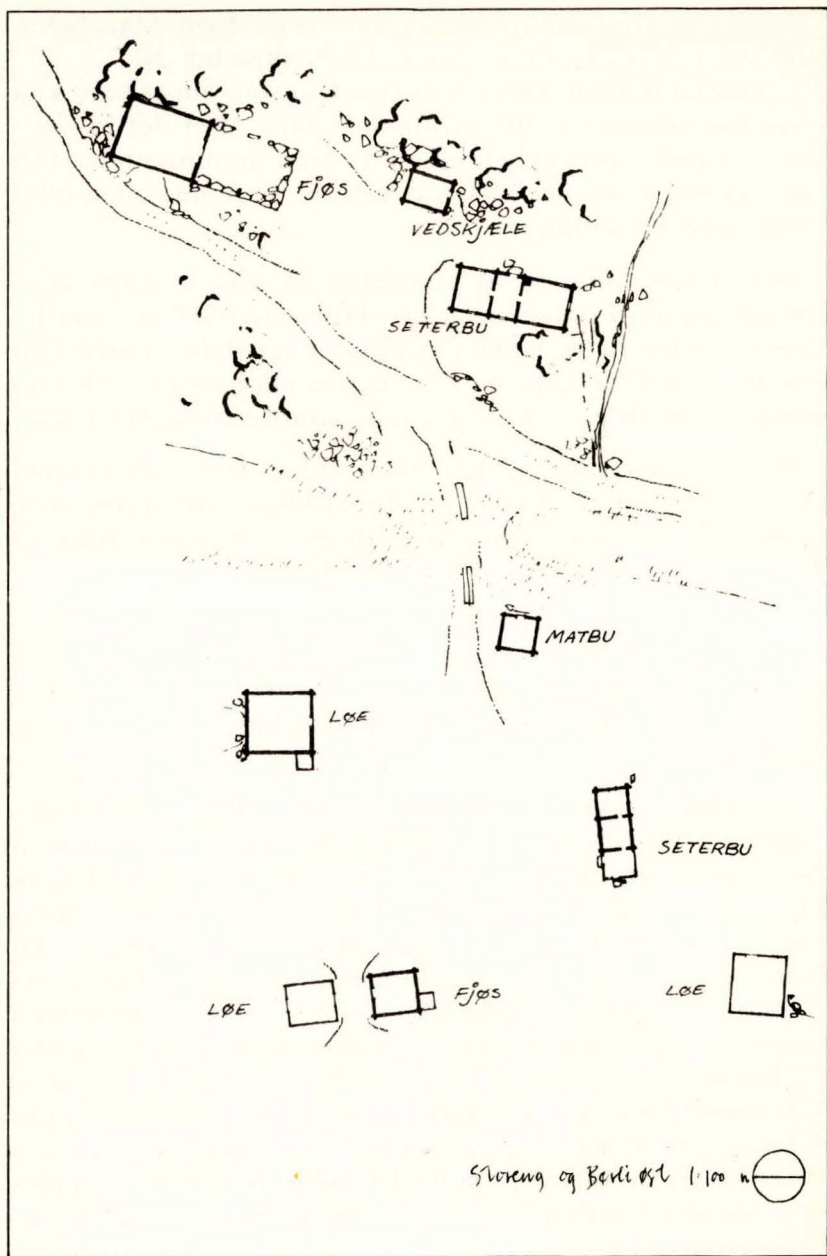
Det vi kan anta, er at mangelen på jord i bygda etter utbygginga av Kopperverket fra slutten av 1620-åra, må ha vært stor. Innerdalen kan da ha fått stor betydning, enten som et nytt tilskudd til beiteområde i bygda, eller større verdi som utmarksområde p.g.a. jordmangelen som da hersket i Kvikne.

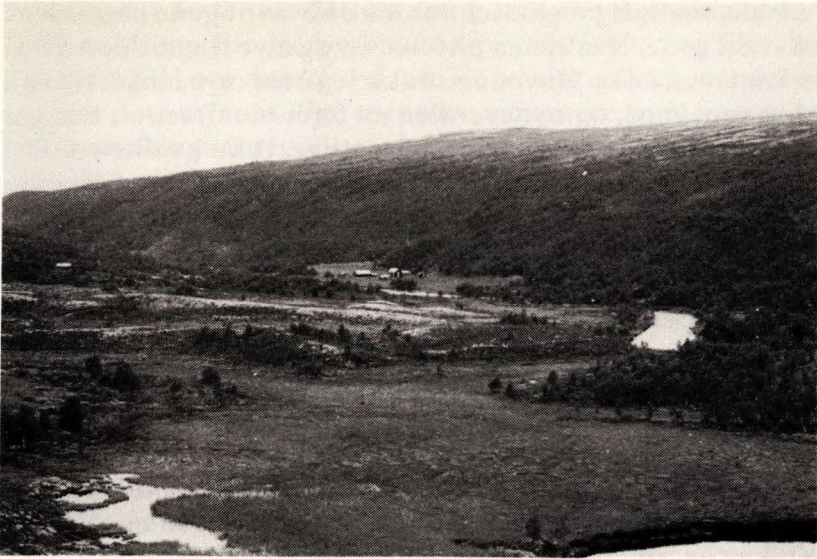
Det er interessant å legge merke til at det er de samme gardene i Kvikne som i dag eier Innerdalen, som opptrer i de første dokumentene. Spesielt fordi vi vet at store deler av dalen seinere har vært eid m.a. fra Melhus.

Tradisjonen vil ha det til at det har vært fast bosetting i Innerdalen før Svartedauen. Befolkninga der skulle være utdødd i forbindelse med pesten, og endrede klimatiske forhold i tida etter ca. 1350 skulle ha gjort en ny bosetting vanskeligere.

Det finnes også et sagn om en kirke i Innerdalen i før-reformatorisk tid, ventelig før ca. 1350. Sagnet blir knytt til Nonsteinen, en markant stein i lia i sør-vestlige delen av Flomhøgda. Navnet «Non» skal ifølge sagnet henspeile på en vanlig katolsk messe ved dette tidspunktet på dagen. Til kirkesagnet knytter det seg og forestillinger om en pilgrimsvei gjennom Innerdalen. Kirken blir også satt i forbindelse med denne pilgrimsveien. En annen vesjon går ut på at det kan ha stått et alter ved et sansynlig veiskille i søre delen av dalen.

Registreringa har ikke funnet noe som kan bekrefte tradisjonen, verken når det gjelder fast bosetting eller kirke i Innerdalen. Selve tidspunktet for disse fenomenene faller også utenfor den delen av registreringa som har med kulturhistorien å gjøre.

Flonan, rett bak for husa er dammen plassert.

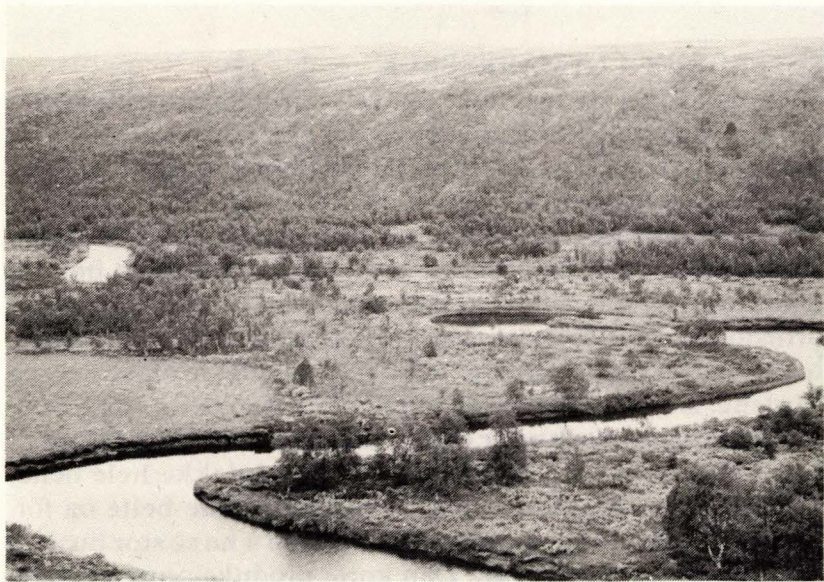
SETERDRIFT - UTMARKSBRUK

Utmarksbruket sto mye mer sentralt i driftssammenhengen i det førindustrielle jordbruket enn det gjør i dagens jordbruk. Grovt sett kan vi si at skillet mellom gammel og ny tid går ved siste verdenskrig, eller i perioden 1945-1950.

I det førindustrielle jordbruket førte mangelen på tekniske hjelpemidler, kunstgjødsel og kraftfôr til at de fleste bønder måtte utnytte alle tilgjengelige ressurser. Denne ekstensive driftsformen, eller høstningsbruket, som det også kalles, hadde også sammenheng med begrensede jordarealer på gardene. Den dyrka marken var opptatt av åker og eng. Liene rundt gardene i Kvikne er ofte for bratte til at de kan legges ut som kulturbeite, og i alle fall for små til å dekke hele beitebehovet. Men i fjella var der rikelig med både beite og fôr. Derfor var det viktig for bondeøkonomien å ha så stor buskap som mulig om sommeren. Den korte produksjonstida måtte utnyttes så godt som mulig.

P.g.a. mangel på gjødseil, var ikke høyavlingene på gardene så svært gode. Kvaliteten på fôret var og mye ringere enn det vi er vant med i dag. Høyonna strakk seg over mye lenger tid enn vi er vant med, og nytteverdien av fôret ble deretter. Det var mengden av fôr som var det vesentlige, ikke kvaliteten. Det meste av fôret ble tatt i utmarken. Nord-Østerdalen faller inn under det vi kaller slåtteseterområdet. Dvs. at det er vanlig å dyrke opp setervangene, slå og tørke høyet der, og kjøre det heim på vinterføre. Dette ble gjort også i Innerdalen. Det har nok sammenheng med at det var lette områder å dyrke opp i Innerdalen, og at man hadde husdyrgjødseil på setra som man ikke fikk brukt på anna vis. Det var nemlig vanlig at kyrne fikk stå inne i seterfjøset om natta, i hvert fall uder deler av setringa.

Mosesanking var allment i tidligere tider. Den ble for en del av Kviknedølenes vedkommende tatt på fjellet mellom Kvikne og Innerdalen. Mosen utgjorde en viktig del av vinterfôret. Kyrne fikk vanligvis et mål mose for dagen. Det var et fôr

Inna bukker seg fram i landskapet.

som kyrne likte, for det var saftig kost i motsetning til tørrhøyet. Mosen ble gjerne bløtt opp i vatn før kyrne fikk den. Med ett mål om dagen, dvs. ca. 1/3 av vinterfôret, sier det seg sjøl at det var anseelige mengder mose som måtte tas heim. Mosesankinga foregikk om høsten. Det var et slitsomt og vått arbeid både for mann og hest. Den skulle nemlig helst sankes i vått vær, gjerne i lett regnvær. Da var den lettest å forme til lass. Moselassa ble enten formet i spesielt tillagete kasser, eller bare med hendene.

SETRINGA

Seterdriften står sentralt i utmarksbruket. Det var de hektiske sommermånedene som skulle skaffe kontantinntektene for de fleste bøndene. Vi har lett for å forestille oss at seterdriften bare er konsentrert til sommermånedene. Og det er nok riktig når det gjelder produksjonen på setrene. Men for bøndene ble det mye drift på setrene utenom denne tida og.

Fra andre kanter av landet kjenner vi til at bønder brukte å være på setrene til like oppunder jul, det vi kaller for vintersetring. Det var for å få brukt opp fôret som var høstet der i løpet av sommeren. Det har ikke vært vanlig i Kvikne og Innerdalen. Med ett unntak. På Flonan var det vanlig å bli værende så lenge utover høsten som fôret rakk. Det har sikkert sammenheng med at husa på Flonan var bedre enn på de andre setrene, og at de hadde lettere seterveg ned til Innset enn Kviknedølene som måtte over Storkleven for å komme til bygds.

Setrene var i bruk om høsten i forbindelse med jakt og fiske. Heimkjøring av høy gikk for seg om vinteren på sledefore. Våren ble brukt til vedhogging og fremkjøring av veden. Da ble også setervangene pløyd, og husa satt i stand om det trengtes.

Setringa i Innerdalen starta vanligvis opp i siste uka i juni, eller først i juli. Om høsten flytta folk og dyr fra 15. september til siste uka i september. Tidspunktet var avhengig av værforholdene. Dette gir en maksimal setertid på 14 uker. Sjøl om det også forekom salgsproduksjon ellers i året, sier det seg sjøl

for flyttinga, for å gjøre reint og sette trekara til bløyt i elva. Alt måtte være klart til budeia og buskapen kom. Det trengtes ved i mengder, for ystinga krever mye og god ved.

Arbeidsdagen for budeiene var lang og hard. Innkokinga av mysost tar opptil 16 timer, og da må en være til stede hele tida, ellers legger mysa seg i botn på kjelen. Utenom ystinga skulle det melkes, separeres og stelles i fjøset. Men vanligvis var det med en del barn som var til god hjelp. Spesielt om budeia var aleine voksen på setra, var barna en viktig hjelp. De bar vatn og ved, sveivet seperatoren, hentet buskapen, og hjalp til med alt som ikke var for tungt for dem. I tillegg ble det nok tid til overs til å leike med barn fra de andre setrene, fiske i elva o.a. Setringa er lyse barneminner for de fleste.

Det viktigste produktet var smøret. Setersmøret var av bedre kvalitet enn det som ble produsert ellers i året. Hver setervang organiserte henting av smøret. Vanligvis ble det henta hver søndag, og levert meieriet om mandagen. De forskjellige brukerne hentet etter tur. På Storengsetrene, hvor det var fem

Stai setra, seterhuset, se neste tegning.

vanger, vil det si at de måtte i vei hver 5. uke. Da fikk også budeiene nye forsyninger av matvarer om det var nødvendig.

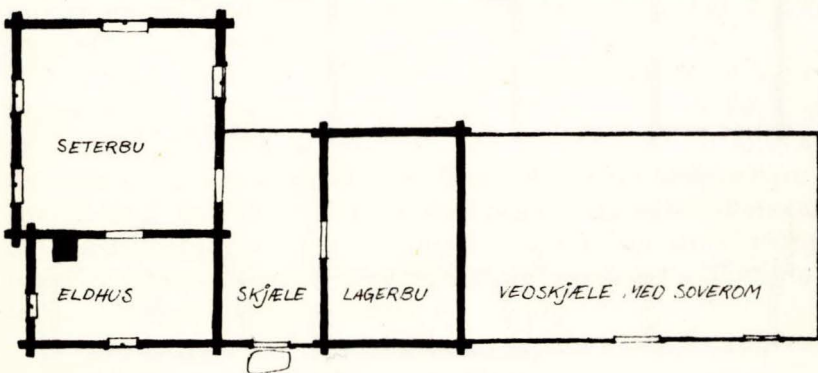
Også en del av osteproduksjonen var beregnet for salg. Dette gjaldt spesielt gammelosten og kvitosten, som er lagringsoster. De kan oppbevares over lengre tid uten særlige foranstaltninger, og trenger også en viss modningstid. (De gjennomgår en nødvendig gjæringsprosess i denne lagringstida.) En del pultost ble nok også solgt.

Men mye av osteproduksjonen, spesielt de sortene som ikke tåler lang lagring, var til eget forbruk. Både for dem som var igjen i bygda om sommeren og for seterfolket sjøl. Dette gjelder ostetyper som: Skjørøst, mysost, pultost og gumme.

En del av brukerne hadde geiter i Innerdalen. De produserte også geitost, og mysost laget av en blanding av vanlig melk og geitemelk. Denne osten blir litt feitere enn den vanlige mysosten, og var salgsvare. Den egner seg bedre til lagring når den blandes opp med geitemelk.

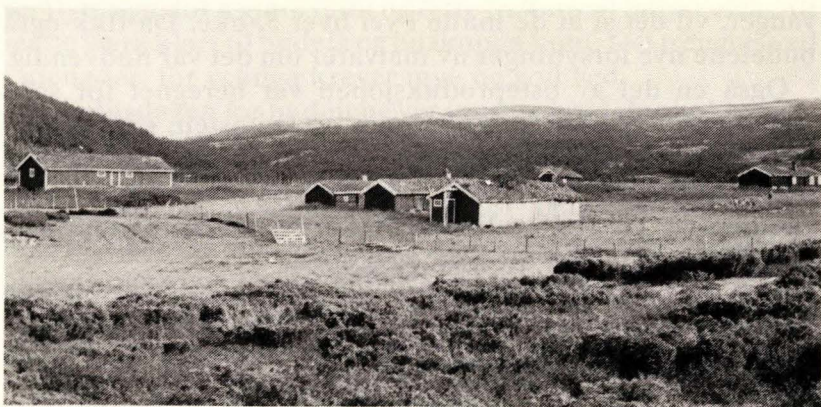
Tradisjonen med å ha geiter er gammel i Innerdalen. Vi vet at Anne Røstvang, som setret på Røstvangen i forrige århundre, hadde geiter. Navnet «Geithola» i Falkberget, forteller om det.

I gammel tid var det vanlig at kyrne var vårbære. Dvs. at kalvinga foregikk om våren. Det var flere årsaker til det, m.a. at man da slapp å føre på så stor buskap om vinteren. Men den

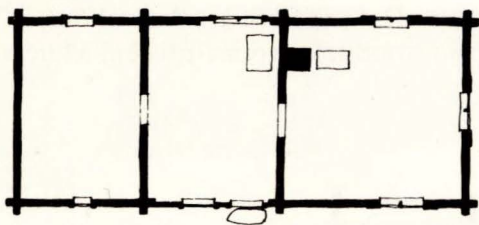
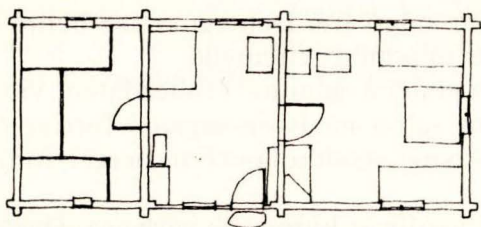

Staisetra, seterhuset.

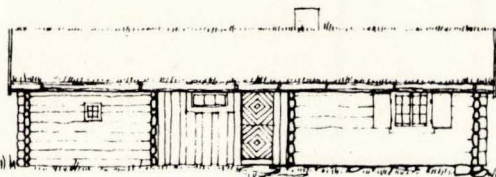
Stai 1:100

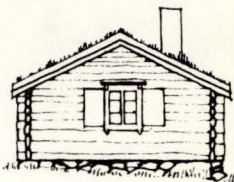
Sæter-setra, se neste tegning.

Sætersetra øst 1:100

fasade vest

fasade øst

viktigste årsaken var nok at man da fikk utnytte både den beste melkeperioden og fjellbeitene på beste måte. I vår tid spres kalvinga utover året, og det er vanlig med litt vårbære og litt høstbære kyr. Med høstbære kyr minker melkemengden mot slutten av sommeren. En viss nedgang i melkemengden blir det vel i alle fall, for førkvaliteten forringes jo utover høsten. Det kunne derfor bli litt roligere dager for budeiene når det lei utpå høsten. Men det var sikkert slik at det var nok å henge fingrene i hele tida.

Budeiene brukte å gå på besøk til hverandre om det ble en ledig stund. Innenfor en setervang kunne det vel skje ofte, og der hendte det vel at budeiene hjalp hverandre i et knipetak og. I søre delen av Innerdalen er der to setervanger. Det var vanlig at budeiene fra den ene vangen inviterte dem fra den andre til et sammenskuddslag, og omvendt, en gang i løpet av sommeren. Ellers var det jo vanligvis litt ekstra stas i helgene når folk fra garden kom på seterbesøk.

I seinere tid hendte det og at danseglade budeier for i lag til bygda på dansefest om lørdagskveldene. Men det var strie turer, for de måtte være tilbake til melketid tidlig søndags morgen.

Seterkosten var enkel. Den besto sjølvsagt mye av mjølke-mat, mjølkeprodukter. Ellers ble det brukt mye mjøl, og litt spekemat. Det sier seg sjøl at seterkosten måtte være mat som kunne stå seg godt, for det var ikke hver dag de kunne få nye forsyninger til fjells.

Både barn og voksne fisket i Inna, og fisken var et kjær-kommet skifte i matveien. Tidligere ble det fisket en hel del, og da var der også mye og stor fisk i Innerdalen. Det fortelles at der er fisket aure på opptil 1 kg i Inna. Men det var ikke bare i Inna man fisket. Også i Taraldsbekken og i Larslibekken var det matfisk tidligere. Den største fisken fikk en etter kraftig regnvær. Da svulmet elver og vatn opp, og storfisken gikk ut fra Storinnsjøen og til elvene.

På høstparten var det skikk at mennene kom opp til Innerdalen og fisket i helgene. Da vanket det som oftest rømmegraut attåt fisken.

Frengstadsetra, seterhuset.

JAKT

Innerdalen er i dag kjent som et av de beste småviltjakterrengene i hele landet. Det jaktes mye rype der hvert eneste år. De siste åra har denne jakten vært bortleid til jaktlag fra Trondheim. Det er grunneierlaget som står for bortleien.

Storviltjakten drives av grunneierne sjølve, og det er elg og rein det jaktes på. Elgen har sine faste trekk gjennom Innerdalen, men den kan være vond å få akkurat i jakttida. Reinen er et sikrere jaktbytte, og der er vel også mer av den. Reinjakten foregår fra Innerdalen og vestover i fjellene. Men det hender at reinen trekker helt fram på fjellet mot Kviknedalen. De siste årene har reinstammen i området økt i antall, slik at det nå er på tale å forhøye fellingskvotene.

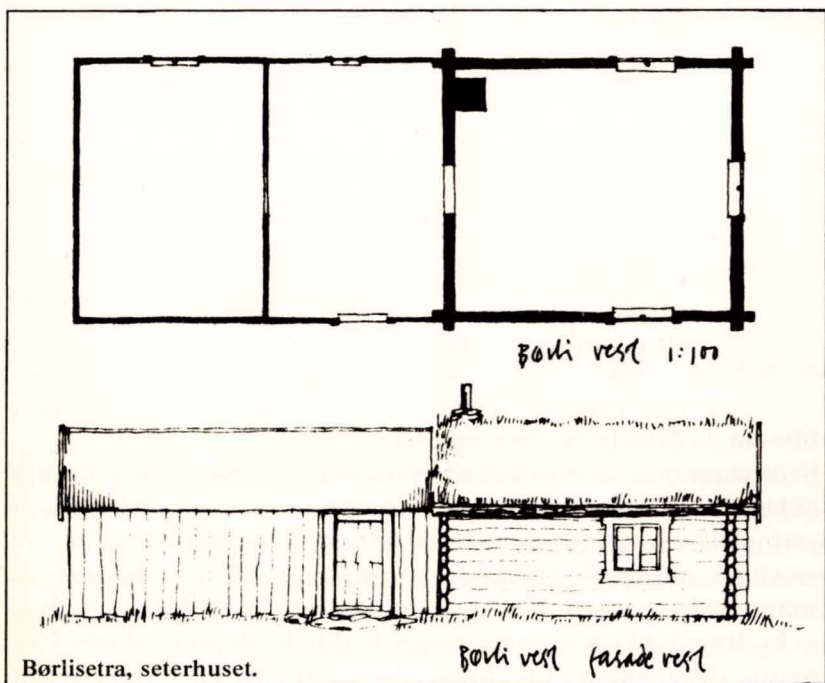
Flere av grunneierne har dannet jaktlag, og driver elgjakten i fellesskap. Reinjakten er helst individuell jakt.

Dyregravene i Innerdalen bærer bud om at området er et gammelt jaktfelt. Antallet dyregraver forteller oss at fangst av

elg og rein må ha hatt et betydelig omfang. Det finnes to kjente fangst-systemer i Innerdalen, og sikkert flere andre. Dessuten er der et stort antall enkeltgraver. Det må ha krevd et stort oppbud av folk for å grave ut, holde dem ved like og passe dem i jaktida.

I tidligere tider var jakten fri for alle. Men vi vet at dyregraver alltid har vært privateide. Det har sammenheng med at det var et stort arbeid med å lage og holde ved like slike dyregraver. Vi vet også at eiendomsretten til dyregraver var en av de faktorene som var eiendomsskapende i fjell og utmark. Vi kan derfor gå ut på at også dyregravene i Innerdalen har vært eid privat. Men vi vet ingenting om hvem som har eid dem, eller på hvilken måte de kan være kommet til.

Heller ikke vet vi noe om hvordan fangsten har foregått. Om den har vært drevet individuelt eller i fellesskap. Fangst-systemene kan tyde på at jakten har vært drevet i en form for

Børlisetra, seterhuset.

Bøvli vest fasade vest

fellesskap, fordi slik jakt krever et stort oppbud av folk. Videre forskning, bl.a. arkivforskning, vil kanskje kunne gi svar på slike spørsmål.

BYGNINGSREGISTRERINGA

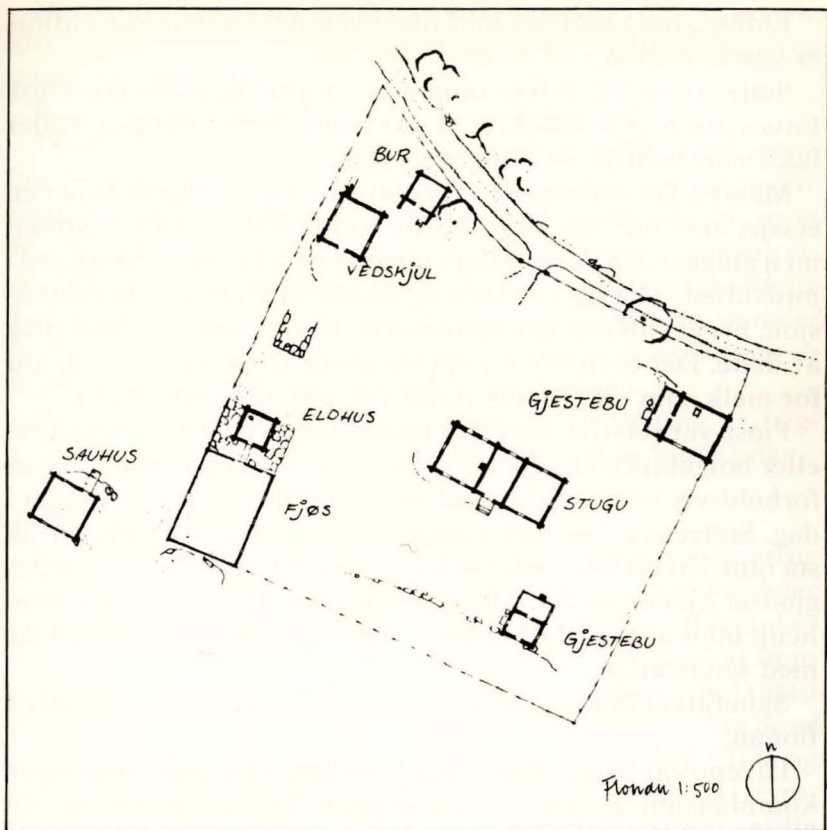
Alle bygninger er registrert både for Tynset museum og for Sekretariatet for registrering av faste kulturminner i Norge, med hovedkontor i Oslo. Til den siste registreringa er det brukt de spesielle skjema og kodebøker som vanligvis brukes til «Sekretariatets» registreringer.

Bygningene fordeler seg slik på typer:

seterstuer	10
fjøs	11
låver	5
vedskjæler	6
stall	1
masstu	4
hytter	5
do	1
våningshus	2
stabbur	1
eldhus	1
sauefjøs	1
smie (4)	1
tufter	?
til sammen	49 + ? tufter.

Litt om de forskjellige bygningene:

Seterstuene er vanligvis lafta hus, som består av to rom med skjæle mellom. Skjæle ble ofte brukt som arbeidsrom, til ysting eller som kjøkken. Et av de andre romma var seterstue, vanligvis med peis. Det andre rommet kunne være masstu, der man oppbevarer de ferdige produktene, og hadde melken til avkjøling. I de tilfellene rommet hadde funksjon som masstu, hadde det jordgolv og glugger istedenfor vinduer. Også inn-

Flonan, tunet, se tidligere fotografi.

redningen ellers, og inventaret bar preg av lagerfunksjon om rommet ble brukt som masstu. (Se pkt. om masstu).

Våningshus. På Flonnan og Fossetra var der bygninger som man vanligvis ikke forbinder med seterhus. På Flonan et toetasjes lafta hus, og på Fossetra en hytte - liknende bygning.

Stabbur er heller ikke vanlig seterhus, men på Floan, som mer hadde karakter av et vanlig gårdstun, fantes der et laftet stabbur. Det er sansynligvis det eldste huset i Innerdalen, datert til 1690-årene. Bygningene er sansynligvis flyttet til Flonan.

Eldhus, også på Flonan. Lafta bygning. Heller ikke eldhus er vanlig bygning på setra.

Smie av stein, delvis inngravd i jordvoll, Fossetra. Også Foss-setra hadde karakter av gårdstun. Smier har nok heller ikke vært vanlige bygninger på setra.

Masstu. De masstuene vi registrerte, var vanligvis lafta i en etasje, med torvtak. Bygningene hadde ikke vanlige vinduer, men glugger. En av bygningene var bygget i stein, og inngravd i jordvollen. Masstua er først og fremst et hus med lagerfunksjon, bygget for å holde varmen ute. Innredningen bærer preg av dette. Der er hyller for oppbevaring av ost og smør, og kar for melk som står til avkjøling. (Se pkt. om seterstuer).

Fjøsa var relativt store bygninger, lafta i en etasje med torveller bølgeblikktak. De er ofte bygget av grovt tømmer, og er forholdsvis lave i forhold til moderne fjøs som blir bygget i dag. Størrelsen har nok sammenheng med at buskaper fikk stå inne i hvert fall under deler av setertida. De fleste fjøsa har gjødsel-kjeller under, ofte bare en grop. Dette har sammenheng med at gjødsla ble brukt på setervangen i forbindelse med seterslått.

Sauenfjøs er ikke vanlig på setrene, men det finnes et slikt på flonan.

Låvene var bygget både som lafta hus, i bindingsverk og en kombinasjon av disse byggemåtene. En del av låvene var bygget som utelåver, og var enkle bygninger i bindingsverk. En av låvene hadde to rom med kjøregang mellom. Det har sansynligvis vært flere låver i Innerdalen tidligere, eller så må noen av de bygningene vi har registrert som vedskjæler opprinnelig ha vært låvebygninger.

Vedskjæler, bygget i bindingsverk. Det var ikke vedskjæler på alle setrene nå. Det kan bety at de har vært enkle bygninger som det ikke lenger finnes rester av alle steder, eller at man har brukt f.eks. låver også til vedskjæler. Det kan også tenkes at veden rett og slett har vært oppbevart ute.

Stall, som egen bygning, er ikke vanlig på setra. Det fantes bare en slik bygning, på Flonan. På andre setrer hadde man vanligvis et rom til hesten i låven.

Hytter. Hyttene var bygget som laftahus eller i bindingsverk. Det fantes bare en hytte som ikke var bygget i tilknytning til en setervang, den ligger like nord for Tronsetra.

Do, bygget i tilknytning til hytta ved Tronsetra.

Tufter. Det finnes en rekke tufter etter eldre bygninger i Innerdalen. De fleste finnes på den eldste setervangen, Røstvangen. Der fantes sikre rester etter 12 bygninger, og et ukjent antall usikre hustufter. Hvor gammel denne vangen er, eller når den ble tatt opp, vet vi ikke. Men Storenggårdene hadde sansynligvis sine setre der fra ca. 1730-årene. Seinere vet vi at Anne Røstvang bodde der, og at det sansynligvis er henne som har gitt vangen navnet Røstvangen.

De andre tuftene har sammenheng med flytting av bygninger på setervangene, eller bygninger som er borte i dag.

DYREGRAVER

Undersøkelsene sommeren 1979 omfattet også registrering av dyregraver. Av kjentfolk fikk vi anvist på kart flere områder hvor det skulle finnes dyregraver. Men vi fant ikke dyregraver alle de oppgitte stedene. Det har sammenheng med at opplysningene var svært omtrentelige, at vi hadde begrenset tid til disposisjon og at det er vanskelig å finne dyregravene om de er begynt å gro til. I områdene ved øvre del av Inna, ved Elsåa og mellom Fossetra og Storengsetra, lette vi forgjeves etter dyregraver. Alle disse stedene hadde vi fått oppgitt at det skulle være dyregraver.

Vi registrerte i alt 20 dyregraver, spredt over hele Innerdalen. To av feltene utgjorde fangstsystemer. Det største ligger ved Geithola, like nord for Setersetra. Det har 8 graver i linje fra fjellet og ut til Inna. Den ytterste graven ligger like på elvebredden. Disse gravene kom vi over ved en ren tilfeldighet, og det sansynliggjør at det kan finnes et mye større antall dyregraver enn det vi kan vise til.

Det andre fangstsystemet hadde to graver, og ligger i nedre del av et myrsøkk som går opp mot Falkberget. Begge systemene ligger på østsiden av Inna. Det er mye som taler for at det har vært ledegjerder i tilknytning til fangstanleggene,

men vi kunne ikke påvise rester av slike. Det kan ha sammenheng med at de har vært bygget av trematerialer, som skigarder e.l.

De andre dyregravene ligger mer spredt, og utgjør neppe noen fangstsystemer. Den største konsentrasjonen av disse er i området mellom Flonan og Fossetra, med i alt 8 graver. De ligger på flatene ut mot elva. En dyregrav ligger i nærheten av fangst-systemet ved myrsøkket opp mot Falkberget, og en mellom Tronsetra og Frengstadsetra. Denne siste er den eneste som er påvist på vestsida av Inna.

En grundigere undersøkelse, med bruk av kjentmenn, ville ganske sikkert kunne påvise atskillig flere dyregraver.